

Gazze’de Elektrik Kesintilerinin Ardındaki Gerçek

Gazze’de son zamanlarda en önemli sorunların başında elektrik kesintileri oluşturmaktadır. Günlük hayatının en önemli araçlarından olan elektrik, son zamanlarda kentte çok daha sınırlı saatlerde verilmeye başlandı. Ancak Gazze’deki elektrik sorununun sadece son günlere mahsus bir sıkıntı olmadığını, aksine 2005 yılından itibaren İsrail tarafından kitlesel cezalandırmanın bir parçası olarak insanların hayatlarını zorlaştırmak amacıyla uygulandığı bilinmektedir.

Gerek sanayi gerekse günlük işlerinde elektriğin düzenli olarak sağlanması hayati önem taşımaktadır. Kötü ekonomisini, ev, işyeri, okul ve hastanelerini çalışamaz hale getiren elektriksizlik jeneratörlerle sağlanan alternatif çözümler kentin hava kirliliğini artırmakta ve çıkardığı gürültü bıkırtıcı olabilmektedir. Yeterli bir elektrik temini olmadan başta tarım olmak üzere sağlık, eğitim ve alt yapı hizmetlerini temin etmek imkansızlaşmaktadır.

2016 yılının Mayıs ayında alternatif enerji kullanımında üç çocuk hayatını kaybetmişti. İsrail medyasının özellikle önem verdiği olay “ Hamas’a karşı halkın memnuniyetsizliği” gibi asılsız manipülatif yönleriyle ön plana çıkmıştı. Ardından kent halkı elektriklerin sık sık kesilmesine ve bu acı olayı kınamaya yönelik sık sık protestolar düzenlemeye başladı. Bazen gergin şekilde geçen protestolar Gazze’deki politik atmosferi de germektedir. Protestoların yapıldığı yer ise özellikle dikkat çekicidir. Gazze’nin kuzeyinde bulunan Cabeliya Mülteci Kampı bu protestoların odağını oluşturmuş ve polisin müdahalesi ile karşılaşmıştır. Cabeliya kampı 9 Aralık 1987 yılında İsrail’e karşı başlatılan sivil ayaklanmayı temsil eden *Filistin İntifadası*nın başladığı yer olarak bilinmektedir. Bu anlamda elektrik kesintilerinin burada protesto edilmesi ve özellikle buradan başlaması Gazze yönetimi için önemli bir uyarı niteliği taşımaktadır.

Elektrik ve yakıt sıkıntısı sadece günlük hayatını etkilememiş, aynı zamanda Filistin’deki genel siyasi atmosferi de germiştir. Gazze’de bulunan elektrik dağıtım şirketi, Ramallah’da bulunan merkezi hükümetin yakıta ek vergi uygulamasının krizi büyüttüğünü belirtirken, Filistin hükümeti ise bunu Hamas’ın dağıtım şirketi ve enerji kurumundaki etkinliğinden dolayı hükümetin görevlerini yapmasını engellediğini iddia etmektedir.

Filistin Merkezi Hükümeti Gazze ve Batı Şeria’da piyasaya satılan tüm yakıt türlerine %90 vergi uygulamaktadır.[1] Elektrik sorunun daha fazla büyümemesi için özellikle Türkiye ve Katar’ın girişimleri krizin daha fazla büyümesini önlemeyi hedeflerken, diğer ülkeler ve uluslararası kurumlar sadece Hamas’ı eleştirmekle yetinmişlerdir. Gazze’deki enerji kurumunun açıklamasına göre elektrik üretimi için Türkiye Cumhuriyeti, Gazze’ye yaklaşık 15 milyon litre benzin gönderecek. Ayrıca Katar’ın, Gazze’deki elektrik santralının 3 aylık yakıt ihtiyacının karşılanması için gönderdiği 12 milyon dolarlık destek ile santraldeki ek jeneratörün çalışmaya başladığı bildirilmişti.[2]

Elektrik kesintiler ciddi anlamda siyasal sonuçlar doğurmaktadır. Gazze’de bulunan Hamas ile merkezi hükümet arasında yapılan karşılıklı suçlamalarda Filistin’deki taraflar arasındaki anlaşmazlığın ne kadar derin olduğu bir daha ortaya çıkarmıştır.

Yine de uzun yıllar abluka altında bulunan Gazze’de bu tür sıkıntıların yakında zamanda seçimlerin olacağı bir atmosferde artmış olması dikkat çekmektedir. Filistin’de yapılması planlanan yerel seçimler geçen sene Hamas’ın itirazı ile ertelenmişti. Yine bu sene merkezi hükümetin seçimlerin 13 Mayıs’ta yapılmasını kararlaştırmasına rağmen anlaşmazlıklar devam etmektedir. Bu anlamda seçimlerin yaklaştığı bir dönemde elektrik kesintilerinin de yoğunlaşması için içinde siyasi hesapların rol oynadığını gösteriyor. İç çekişmeler Gazze halkının hayal kırıklığını, kızgınlık ve umutsuzluk duygusunu arttıracak, sıkıntı ve çaresizlik hissine katkıda bulunacaktır.

Diğer yandan Gazze ile Filistin’in diğer bölgelerinde siyasi bir birleşmenin olmaması ve iki taraf arasında gerginliği sonlandıracak bir birliğin kurulamaması Filistinli vatandaşlar arasında ciddi bir şekilde sorgulanmaktadır. Özellikle gençler bu sıkıntılardan dolayı çok fazla yorulduklarını ve bu siyasi anlaşmazlığın halka daha fazla yük getirdiğini ifade etmektedirler. Bu anlamda özellikle halkın uyarı ve düşüncelerini dikkate almak gerekmektedir.

Ancak daha da önemlisi insanların Gazze’de yaşamlarını sürdürmelerini sağlayan bu tür sıkıntıların

hafifletilme gerekmektedir. Aksi takdirde insanlar göç olanaklarına bakacaklardır ve bu hem Gazze hem de Filistin için olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Bu anlamda Gazze'de mevcut siyasi krizlerin bir tezahürü olarak ortaya çıkan elektrik kesintileri, sağlık hizmetlerin aksaması ve işsizliğin yüksek rakamlarda olması, nitelikli ve eğitimli nüfus göçünü tetiklemektedir. Son zamanlarda artan göç isteği Gazze'nin esas sorunlarının başında gelmektedir. Giderek artan göç ve nitelikli insanların göçü Gazze halkının kültürel, eğitim ve hayat kalitesini düşürecektir.

[1] <http://www.sondakika.com/haber/haber-katar-dan-gazze-ye-elektrik-yardimi-9165569/>

[2] Gazze'deki enerji krizi 'taş fırınları' devreye soktu, Anadolu Ajansı, 19 Ocak 2017, <http://aa.com.tr/tr/dunya/gazzedeki-enerji-krizi-tas-firinlari-devreye-soktu/730453>, (erişim 5 Şubat 2017).